

19. august 2024

Klima-, Energi- og forsyningsministeriet
Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs gade 43
1577 København V

Mail: ens@ens.dk, cte@ens.dk, akm@ens.dk

Termonet Danmarks høringsvar vedrørende forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (J. nr. 2024 - 7178)

Termonet Danmark er en uafhængig almennyttig forening, der som medlemmer optager offentlige og halvoffentlige myndigheder, forsyningsvirksomheder, private virksomheder, repræsentanter fra forskningsverdenen samt privatpersoner. Formålet med foreningen er på almennyttig vis at fremme udbredelse af termonet, hvor sådanne installationer vil kunne bidrage til omstilling til mere klimavenlige løsninger.

Afgrænsning og opsummering

Foreningens høringsvar omhandler alene de dele af lovforslaget og lovforslagets bemærkninger, der har til formål at regulere termonet.

Overordnet set er det problematisk, at lovforslaget og bemærkningerne bygger på en forkert brug af ordet termonet. Når ordet bruges rigtigt, bliver det klart, at det nye § 2 stk. 5 ikke fjerner usikkerhed og uklarhed om reguleringen af termonet. Den forkerte brug af ordet har været et tilbagevendende problem siden Energistyrelsen udsendte en vejledende udtalelse i 2022, der indeholdt tekniske misforståelser. Det er nødvendigt at skelne mellem selve termonettet, der kun er det uisolerede rørnet, og det samlede forsyningskoncept, fjernvarme baseret på termonet, der også indeholder indvinding af overfladenær geotermisk eller anden termisk energi og decentrale varmepumper af varierende størrelse og placering.

Den nuværende formulering af det nye § 2 stk. 5 vanskeliggør optimering af både 4. og 5. generationsfjernvarme og har dermed konsekvenser, der rækker ud over reguleringen af termonet.

Uagtet at den forkerte brug af ordet termonet ikke fjerner usikkerhed og uklarhed om reguleringen, giver lovforslagets bemærkninger indtryk af, at intentionen med lovforslaget er at skabe dårligere finansieringsvilkår for fremføring af overfladenær geotermisk energi i uisolerede rørnet (termonet) end fremføring af konventionel fjernvarme i isolerede rørnet. Det virker paradoksalt, idet der i EU-regi og internationalt i disse år sættes øget fokus på netop det store oversete og uudnyttede potentiale ved overfladenær geotermi, og også på at udnyttelsen kræver rammevilkår, som understøtter langsigtede investeringer, men kan give store gevinster i form af stabil langsigtet grøn omstilling.

Vi giver i pkt. 2 nedenfor forslag til, hvordan en ændring af få ord i lovforslaget kan bane vej for innovation og energioptimering og skabe lige vilkår for kollektiv varmforsyning for land og by. Det afgørende er eksplicit at sidestille anlæg for indvinding af overfladenær geotermi med andre varmekilder og eksplicit at skabe mulighed for anvendelse af nyt smart-styret udstyr til optimering af fjernvarmesystemer, uanset hvor

sådant udstyr placeres. Den foreslåede ændring til lovforslaget vil samtidig adressere en nylig afgørelse fra Forsyningstilsynet, som betyder at en udbredt og i årtier accepteret praksis for placering af fjernvarmeunits fremover risikerer at være ulovlig.

Oversigt over vores kommentarer til lovforslaget og dets bemærkninger

1. Forkert brug af ordet termonet i lovforslaget og dets bemærkninger
2. Forslag til ændret ordlyd af lovforslaget
3. Det foreslåede § 2 stk. 5 fjerner ikke usikkerhed og uklarhed om termonet
4. Lovforslaget vanskeliggør optimering af fjernvarmesektoren generelt
5. Lovforslaget gør det sværere at etablere fjernvarme baseret på termonet, specielt i landdistrikterne
6. Lovforslaget underminerer varmforsyningslovens formålsparagraf
7. Lovforslaget bygger på et ufuldstændigt hændelsesforløb
8. Lovforslaget bør adressere Forsyningstilsynets nylige afgørelse om fjernvarmeunits

1. Forkert brug af ordet termonet i lovforslaget og dets bemærkninger

Lovforslaget er baseret på en forkert og misvisende brug af ordet termonet. Et termonet er alene et ledningsnet af uisolerede rør, som fremfører termisk energi i form af opvarmet vand. Lovforslaget og dets bemærkninger antager, at et termonet også omfatter de tilsluttede varmepumper, hvilket er forkert.

Et termonet bruges til at sammenkoble anlæg for indvinding af overfladenær geotermisk og eventuelt anden termisk energi med varmepumper. Når der via termonet etableres kollektiv varmforsyning, har man *fjernvarme baseret på termonet* eller i kort form *termonet-fjernvarme*.

Fjernvarmeløsninger, der benytter termonet, hører ind under hvad der kaldes for enten 4. generations eller 5. generations fjernvarme. Det er i Danmark tidligere blevet omtalt som *kold fjernvarme*, det omtales på tysk som *kalte n hvarme* og på engelsk blandt andet som *cold district heating*.

Det fremgår ikke af lovforslaget og dets bemærkning, at der er tale om afgørende regulering af rammevilkår for etablering af kollektive anlæg for indvinding af overfladenær geotermi og dermed af den nyeste og mest innovative form for fjernvarme, som er særligt egnet til brug i lavenergibyggeri og i områder med lav varmet thed, herunder landdistrikter.

Lovforslaget lægger, uden konsekvensbeskrivelse, hvad der i EU-regi betegnes som en af de mest lovende nye former for kollektiv varmforsyning uden for varmforsyningsloven. Dette skal ses i lyset af, at det er varmforsyningsloven, som historisk set har sikret Danmark en international førerposition i forhold til fjernvarme og har bidraget væsentligt til Danmarks grønne omstilling.

I Europa-Parlamentets nyligt vedtagne resolution om en europæisk strategi for geotermi¹ pointeres, at den teknologiske udviklingen har øget muligheden for etablering af kosteffektive geotermiske projekter, og det understreges som et af de vigtigste punkter, at det største potentiale for geotermisk energi ligger i netværk af overfladenære geotermiske installationer, hvilket er det, som på dansk kaldes fjernvarme baseret på termonet. Resolutionen fremhæver, et en af de største barrierer er manglen på rammevilkår, der understøtter langsigtede investeringer ("de-risking"). Det er sådanne rammevilkår, som Danmark allerede

¹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2023-0432_EN.html

for længst har etableret i form af varmeforsyningslovens mulighed for kommunegaranterede lån, men som det fremsatte lovforslag nu vil afskaffe for den nyeste, mest innovative og klimavenlige form for fjernvarme – altså præcis det modsatte af, hvad EU-parlamentets opfordringer til Kommissionen lægger op til.

Lovforslagets forkerte brug af ordet termonet betyder desværre, at det åbner for en række fortolkningsmuligheder og skaber fornyet uklarhed om brug af uisolerede kollektive rørnet til fremføring af termisk energi. Vi anfægter derfor Klima-, Energi og Forsyningsministeriets vurdering på side 48 i bemærkningerne, hvor der står at "... indførelsen af ovennævnte bestemmelser i lov om varmeforsyning endeligt vil fjerne den usikkerhed og uklarhed, der ses opstået i praksis i forhold til reguleringen af denne type anlæg."

Lovforslagets og bemærkningernes ukorrekte brug og forståelse af termonet fremgår tydeligst af bemærkningerne, hvor der på side 47-48 står:

Termonet, der er en jordvarmeløsning, hvor et antal væske/vandvarmepumper, som typisk ikke adskiller sig fra dem, der anvendes til individuel jordvarme, forbindes til jordslanger via et rørnet i den berørte bebyggelse. Der indgår ikke et centralt varmekværk eller en varmecentral, som forsyner hele nettet. Rørnettet er uisolert og væsken i nettet har ikke højere temperatur end jorden omkring det. Varmeforsyningen i et termonet sikres derfor ikke via rørnettet, men decentralt via væske/vandvarmepumper i de tilsluttede bygninger.

Den ovenfor citerede formulering indeholder flere fejl og misforståelser. Den afgørende fejl har vi ovenfor markeret med rød understregning. Modsat det skrevne, er det *netop* det uisolerede rørnet, der sikrer varmeforsyningen i de tilsluttede bygninger. Et termonet fremfører geotermisk og anden termisk energi i form af opvarmet vand også kaldet brine (dvs. vand tilsat frostsikringsmiddel). 75-80 pct. af den leverede energi fremføres via rørnettet, mens de sidste 25 pct. af energien benyttes til drift af decentrale varmepumper, der hæver temperaturen lokalt ved at afkøle det fremførte opvarmede vand, som derefter sendes retur via rørnettet til fornyet geotermisk opvarmning.

Den ovenfor citerede formulering indeholder også en misforståelse om, at brugen af termonet ikke baseres på centrale varmekilder. De nævnte "jordslanger" kan mere præcist beskrives som anlæg til indvinding af overfladenær geotermisk energi. Disse kan, hvis der benyttes vandrette indvindingsanlæg, have størrelser på mange hektar, og hvis der benyttes lodrette lukkede borer, kan de gå flere hundrede meter ned i undergrunden, hvor termisk energi, oprindeligt produceret af solen, indvindes for derpå at blive distribueret via det tilsluttede termonet.

Den forkerte brug af ordet termonet har tilsyneladende været afgørende for ministeriets vurdering af, at fjernvarme via termonet skal betragtes som "ikke-kollektiv" og for at dele af det samlede varmesystem, varmepumperne, betegnes som "individuelle" alene på grund af deres placering, uanset at de indgår i en kollektiv varmeforsyning, og uanset om de ejes og driftes af et forsyningsselskab.

Lovforslaget bør i stedet baseres på en korrekt definition termonet. En sådan har siden 2020 har været at finde på termonet.dk, og den lyder:

Et termonet er et forsyningsnet af uisolerede rør, som transporterer termisk energi fra forskellige typer af energikilder på tværs af flere matrikler ved en temperatur relativt tæt på jordtemperatur.

Sagt med andre ord: Forskellen på konventionel fjernvarme og fjernvarme baseret på termonet er:

(1) Indvunden termisk energi fremføres i et termonet ved temperaturer tæt ved jordtemperatur, og derfor kan rørrøret være uisolereet. Det betyder, at et termonet *bidrager* til indvinding af geotermisk energi. I modsætning hertil har isolerede rør i konventionel fjernvarme et betydeligt varmetab.

(2) Det uisolerede distributions- og produktionsnet gør det muligt at decentralisere temperaturløftet fra jordtemperatur til områder, hvor energitætheden er tilstrækkelig høj, om nødvendigt, helt ud på den enkelte matrikel.

De to beskrevne forhold betyder, at termonet-fjernvarme giver mening, også når der er længere mellem husene. Både i forhold til totaløkonomi og energieffektivitet er termonet-fjernvarme generelt bedre end individuelle luft/vand-varmepumper, og derfor løsningen yderst relevant for den grønne omstilling i landdistrikterne.

2. Forslag til ændret ordlyd af lovforslaget

Termonet Danmark foreslår, at der foretages nogle få, men afgørende ændringer i det fremsatte lovforslag.

Det bør tydeligt fremgå af varmforsyningslovens § 2 stk. 2 (altså præciseres), at den omfatter anlæg til fremføring af opvarmet vand fra både dybe og overfladenære geotermiske anlæg. Dette kan ske med følgende præciserede tilføjelse:

2) Anlæg til fremføring af opvarmet vand eller damp fra kraft-varme-værker, affaldsforbrændingsanlæg, industrivirksomheder, **dybe og overfladenære** geotermiske anlæg m.v.

Det foreslåede nye § 2 stk. 5 omformuleres, så der i stedet åbnes for, at kollektive varmforsyningsanlæg kan optimeres ved brug af decentrale enheder, og at det på linje med fx fibernet og vandforsyning er muligt at have leveringsgrænse inden for husmuren:

Stk. 5. Kollektive varmforsyningsanlæg som nævnt i stk. 1 **kan tillige** omfatter ~~ikke~~ anlæg til decentral produktion af opvarmet vand med varmepumper **eller -vekslere** i de tilsluttede bygninger.

Med disse simple ændringer vil det fremsatte forslag til ændring af varmforsyningsloven understøtte den udvikling med øget fokus på udnyttelse af geotermisk energi i både land og by, som er undervejs i EU-regi.

3. Det foreslåede § 2 stk. 5 fjerner ikke usikkerhed og uklarhed om termonet

Lovforslagets § 2 stk. 5 lyder således: *"Kollektive varmforsyningsanlæg som nævnt i stk. 1 omfatter ikke anlæg til decentral produktion af opvarmet vand med varmepumper i de tilsluttede bygninger"*

Vedtages denne tilføjelse uden ændringer, vil der være tilfælde, hvor et termonet (det uisolerede rørrøret) alligevel kan være omfattet af varmforsyningsloven, eller hvor der vil opstå usikkerhed og uklarhed om, hvorvidt det er tilfældet. Det er således uklart om for eksempel følgende scenarier vil være omfattet af den foreslåede undtagelse:

- Et termonet med en effekt på over 250 kW ejet af et forsyningselskab med leveringsgrænse ved husmuren, hvorfra forbrugers egen varmepumpe aftager energien fra termonettet.
- Fjernvarme baseret på termonet over 250 kW, hvor varmepumper ejet af forsyningselskabet etableres i skur eller brønd uden for de tilsluttede bygninger.
- Fjernvarme baseret på termonet, hvor flere store varmepumper benyttes af konventionelle fjernvarmeværker energioptimeres ved at blive indbyrdes forbundet med et termonet.

4. Lovforslaget vanskeliggør optimering af fjernvarmesektoren generelt

Lovforslaget lægger hindringer for optimering og innovation i fjernvarmesektoren, da både 4. og 5. generations fjernvarme kan drage fordel af decentrale varmepumper placeret i de tilsluttede ejendomme.

Fjernvarme benævnt som 4. generation kendetegnes ved optimeret ledningsdrift, der tillader bedre integration af vedvarende energikilder.

Internationalt benævnes termonet-fjernvarme i nogle sammenhænge som hørende til 5. generations fjernvarme, kendetegnet ved at der fremføres termisk energi ved temperaturer tæt ved jordvarmetemperatur.

Disse nyeste og potentielt mest energieffektive fjernvarmesystemer etableres ved brug af smart teknologi tæt på forbrugsstedet, herunder smart styrede fjernvarmeunits (varmevekslere) og smart styrede decentrale varmepumper. Decentrale units og varmepumper indgår dermed som integrerede og afgørende dele af det kollektive forsyningsystem. Langt det mest omkostning- og energieffektive er, at sådanne enheder placeres indendørs i de tilsluttede ejendomme.

Decentrale smarte varmepumper benyttes, når fremløbstemperaturen sænkes til under 60-70 grader. Det gælder både ved såkaldt ultra-lavtemperaturfjernvarme (fremløbstemperatur 30-40 grader) og ved termonet-fjernvarme (fremløbstemperatur 5-12 grader). Vedtages lovforslaget, vil smarte enheder placeret i de tilsluttede ejendomme ikke længere indgå i fjernvarmesystemer under varmforsyningslovens rammevilkår, hvilket komplicerer finansiering og administration. Derved lægger lovforslaget hindringer i vejen for optimering og innovation i forhold til både 4. og 5. generations fjernvarmesystemer.

4. og 5. generations fjernvarme er under udbredelse overalt i verden, og Danmark er et af de førende lande på området. Decentrale smarte units og smarte varmepumper er relevante i både by- og landdistrikter. Lovforslaget vil hæmme denne udvikling og modarbejde, at Danmark fastholder sin rolle som en af verdens førende lande i brug af energieffektiv fjernvarme.

5. Lovforslaget gør det sværere at etablere fjernvarme baseret på termonet, specielt i landdistrikterne

Vi undrer os over, at der i bemærkningerne til lovforslaget (side 50), anføres at "lovforslaget vurderes ikke at have væsentlige regionale konsekvenser, herunder landdistriktsrelaterede konsekvenser."

Bemærkningernes belysning af konsekvenser forholder sig slet ikke den del af lovforslaget, der vedrører brugen af termonet-fjernvarme. Hverken regionalt, administrativt eller økonomisk.

Termonet Danmarks vurdering er, at indførelsen af en ny §2, stk. 5 vil få afgørende, fordyrende og formodentlig også forhindrende konsekvenser for ellers økonomisk og klimamæssigt særdeles fornuftige termonet-projekter, specielt i landsbyer.

En række toneangivende danske rådgivere har i mange screeninger og projektforslag i landdistrikterne over hele landet vist, at termonet-fjernvarme ud fra *en totaløkonomisk betragtning* i en lang række tilfælde er både billigere og mere energieffektivt end individuelle luft/vand-varmepumper. Disse tal er desværre ikke blevet formidlet til de politiske beslutningstagere. Ministeriet har alene formidlet tal for *anlægsomkostninger* for individuelle luft/vand-varme pumper og termonet-fjernvarme, uanset at hovedparten af investeringen i termonet-fjernvarme har forventet levetid på 75 år, mens individuelle varmepumper har forventet levetid på blot 15 år². Dette strider mod god praksis for økonomisk analyse.

Der er i Danmark på nuværende tidspunkt etableret cirka 20 kollektive varmforsyningsanlæg, som benytter termonet til fremføring af termisk energi. Termonet Danmark skønner, at yderligere mindst 20 termonet-løsninger er under udvikling rundt omkring i landet, heraf de fleste i landdistrikter eller i områder med mange mindre gas-opvarmede byer. Der ville uden tvivl have været et meget større antal projekter undervejs, hvis der ikke siden 2020 havde været usikkerhed om rammevilkårene.

I et antal landsbyer over hele landet førte energikrisen i forbindelse med Ukraine-krigens udbrud til etablering af borgerdrevne varmegrupper, nogle steder også til etablering af lokale andelselskaber med etablering af fællesvarme som formål. En række kommuner har aktivt understøttet denne udvikling i tiltro til, at anlæg for indvinding og distribution af overfladenær geotermisk energi (termonet-løsninger) var og fortsat vil være omfatte varmforsyningslovens gældende bestemmelse om "anlæg til fremføring af opvarmet vand fra ... geotermiske anlæg m.v."

Kommuner har understøttet borgerinitiativer ved at informere om muligheder for bl.a. termonet-fjernvarme og ved at afsætte midler til et betydeligt antal screeninger af landsbyer jf. varmforsyningslovens bestemmelser. Flertallet af de gennemførte screeninger har vist, at termonet-fjernvarme både samfunds-, selskabs- og brugerøkonomisk vil være bedste løsning. Det p.t. største projekt af denne type findes i Lejre Kommune, hvor et fælles projekt for tre byer har en anslået projektsum på ca. 400 mio. kr.³

Vedtages lovforslaget som fremsat, vil det gøre det generelt sværere at etablere fjernvarme baseret på termonet. Etablerede fjernvarmeselskaber, vil skulle arbejde under andre rammevilkår for den lille del af deres aktiviteter, der måtte blive baseret på termonet-fjernvarme. Det vil jf. den foreslåede § 2 f, stk. 7 følge, at det skal ske på kommercielle vilkår i tilknyttet virksomhed, hvis et forsyningselskab er kommunalt

² Fremgår på side 2 i Ministeriets udleveringsnotits 2.7 "Gennemført analysearbejde iftm. termonet", 12. juni 2024.

³ <https://www.sn.dk/art6107470/lejre-kommune/nyhed/frivillige-skaber-danmarks-stoerste-projekt-for-groen-varme/>

ejet og som sideordnet aktivitet, hvis forsyningselskabet er forbrugerejet. Dette vil vanskeliggøre indsatsen administrativt, og det er sandsynligt, at mange etablerede forsyningselskaber derfor vil undlade at involvere sig i termonet-fjernvarme.

Lovforslaget fjerner muligheden for at termonet-fjernvarme kan understøttes ved hjælp af kommunale lånegarantier, selv om screeninger jf. varmforsyningsloven har vist, at det en lang række steder vil være bedste løsning.

Fleere af Termonet Danmarks medlemmer har under indtryk af Energistyrelsens udmeldinger afsøgt markedet for privat finansiering af projekter i nyetablerede forbrugerejede selskaber. Meldingerne fra alle adspurgte banker og realkreditinstitutter har været, at de ikke ønsker at engagere sig i landdistriktsprojekter, medmindre projekterne opnår kommunal lånegaranti.

Samlet set er vores vurdering, at det fremsatte lovforslag i betydelig grad vil hæmme muligheden for etablering af kollektiv varmforsyning i landdistrikterne. I stedet henvises borgere i landdistrikterne til individuelle varmepumper, som forudsætter et privatøkonomisk råderum og/eller pant i egen ejendom, samtidig med at individuelle luft/vand-varmepumper skaber støjgener, har kortere holdbarhed, dårligere totaløkonomi og belaster elnettet hårdere.

Hvis termonet-fjernvarme fremover ikke kan etableres efter hvile-i-sig-selv princippet, men alene på kommercielle vilkår, er vores vurdering, at private aktører vil fokusere på områder i nærheden af de større byer med højere grundpriser og bedre belåningsmuligheder, og hvor individuelle luft/vand-varmepumper vil give for store støjgener. Lovforslaget lægger dermed op til en "Tesla-model", hvor der først udvikles relativt dyre termonet-løsninger i lille skala, hvor de vil være bedste løsning og kan finansieres. Først på et senere tidspunkt vil "den billige model" dukke op i stor skala. Spørgsmålet er, hvor mange af den billige model, der sidenhen vil kunne sælges i landdistrikterne, da mange i landdistrikterne på tidspunkt selv vil have investeret i individuelle løsninger.

Det er paradoksale er, at etablering af termonet-fjernvarme som udgangspunkt vil være nemmere og billigere i landdistrikterne, hvor der ofte relativt billigt eller endog gratis kan opnås adgang til indvinding af overfladenær geotermi i for eksempel marker ved nedpløjning af rør til vandrette geotermiske indvindingsanlæg. I tættere bebyggede områder vil der i langt højere grad vil være brug for dyrere indvindingsløsninger, herunder lodrette jordvarmeboringer, og her vil også etableringen af selve termonettet være dyrere på grund af den tættere bebyggelse.

Det er værd at bemærke, at et termonet har forventet levetid på mindst 75 år, og decentrale varmepumper placeret i de tilsluttede ejendomme har forventet levetid på 20 år og en øvre levetid på op til 40 år. Der er tale om langsigtet investering i infrastruktur, som kan understøtte udviklingen i de landsbyer, hvor borgere med professionel støtte kan løfte opgaven.

Det fremgår af den politiske aftaletekst, der gik forud for lovforslaget, at udskillelsen af termonet-fjernvarme som tilknyttet virksomhed eller sideordnet aktivitet, har til formål at beskytte eksisterende forbrugere mod fejlslagne projekter. Lovforslaget og bemærkningerne forholder sig imidlertid ikke til, at man i forsøget på at beskytte eksisterende forbrugere, samtidig hæmmer etableringen af nye andelselskaber, hvor der ikke er nogen eksisterende forbrugere at beskytte, og hvor de nye forbrugere frivilligt tilslutter sig termonet-fjernvarme.

6. Lovforslaget underminerer varmforsyningslovens formålsparagraf

Formålet med varmforsyningsloven: "... er at fremme den mest samfundsøkonomiske, herunder miljøvenlige, anvendelse af energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand..."

Et kollektivt varmforsyningsprojekt kan i dag ikke godkendes uden at der gennemføres samfunds-, selskabs- og brugerøkonomiske beregninger, der alle er positive.

Gennemføres lovforslaget i sin nuværende ordlyd, vil det være muligt at etablere kollektiv forsyning i form af termonet-fjernvarme i områder, hvor en termonet-løsning ikke er det samfundsøkonomiske bedste valg, men hvor det er selskabsøkonomisk attraktivt. Sådanne kollektive varmforsyningsanlæg, der vil kunne omfatte et ubegrænset antal ejendomme, vil dermed underminere formålet med varmforsyningsloven.

Ligeledes er der risiko for, at områder, hvor termonet-fjernvarme er den samfundsøkonomiske bedste løsning, ikke kan få det etableret, alene grundet udfordringer med at finde finansiering. Dermed undermineres formålsparagraffens stk. 2, der lyder: "Tilrettelæggelsen af varmforsyningen skal i overensstemmelse med de i stk. 1 nævnte formål ske med henblik på at fremme samproduktionen af varme og elektricitet mest muligt." idet termonet-fjernvarme giver mulighed for at reducere spidsbelastningen på elnettet.⁴

7. Lovforslagets bemærkninger bygger på et ufuldstændigt hændelsesforløb

På side 47 i lovforslagets bemærkninger redegøres for Energistyrelsens tidligere vejledende udtalelser om termonet. Der henvises til, at Energistyrelsen i 2016 udtalte, at termonet var omfattet af varmforsyningsloven, mens styrelsen i 2020 udtalte at termonet ikke var omfattet af varmforsyningsloven. Det skal bemærkes at udtalelsen i 2016 var en vejledende udtalelse, mens udtalelsen i 2020 var en parentetisk bemærkning i et høringsnotat.

I 2022 fremkom Energistyrelsen med en ny vejledende udtalelse, der modsat udtalelsen fra 2016 indeholdt tekniske misforståelser. Dette blev kort efter påpeget på et møde, som Dansk Fjernvarme og Termonet Danmark havde med Energistyrelsen, og styrelsen opfordrede til, at der blev indsendt en teknisk præcisering, der kunne lægges til grund for en ny vejledende udtalelse. Præciseringen blev sendt til Energistyrelsen i oktober 2022, men blev ikke besvaret, og den førte aldrig til en ny vejledende udtalelse. I stedet valgte Energistyrelsen i 2024 uanmodet at supplere sin vejledende udtalelse fra 2022, der indeholdt de tekniske misforståelser. Disse tekniske misforståelser har desværre nu fundet vej til det fremsatte lovforslag, således som vi har redegjort for i pkt. 1 og 3.

En følgevirkning af Energistyrelsens fejlagtige opfattelse af ordet termonet var, at styrelsen lagde vægt på forekomsten af varmepumper inden for husmuren. På mødet med bl.a. Dansk Fjernvarme og Termonet Danmark i 2022 redegjorde Energistyrelsen for, at fjernvarmeselskaber efter styrelsens opfattelse ikke havde hjemmel til at eje enheder inden for husmuren, samt at det ville kræve en ændring af varmforsyningsloven, hvis dette skulle lovliggøres. Vi formoder, at styrelsens uanmodede supplerende vejledende udtalelse i maj 2024 hang sammen med en næsten samtidig afgørelse fra Forsyningstilsynet om, at fjernvarmeselskabernes leveringsgrænse ifølge gældende lov ikke må være på afgangssiden af en fjernvarmeunit placeret i en tilsluttet ejendom (jf. næste punkt).

⁴ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0360544223027767>

8. Lovforslaget bør adressere Forsyningstilsynets nylige afgørelse om fjernvarmeunits

Det fremsatte lovforslag bør tilpasses, så det adresserer Forsyningstilsynets afgørelse fra 30. april 2024 om leveringsgrænsen for fjernvarme.⁵ Forsyningstilsynet offentliggjorde i den forbindelse en vejledende udtalelse, om, at det ikke er tilladt at flytte leveringsgrænsen for fjernvarme til afgangssiden på en fjernvarmeunit. Afgørelsen medfører en indgribende ændring i hidtil gældende praksis og er derfor ikke gældende for eksisterende aftaler og forsyningsområder. Afgørelsen er desuden blevet påklaget.

I forbindelse med den igangværende ændring af varmeforsyningsloven forekommer det hensigtsmæssigt at lovliggøre en årtier gammel praksis, som understøtter mere effektiv drift af fjernvarmesystemer og dermed bilægge sagen i Forsyningstilsynet. Termonet Danmark bemærker, at den ændring, vi ovenfor har foreslået til lovforslagets § 5 stk. 2 (se pkt. 2), efter foreningens opfattelse vil lovliggøre, at fjernvarmeselskaberne flytter forsyningsgrænsen og derved vil sikre forsat innovation og optimering af fjernvarmesektoren som redegjort for i pkt. 4.

Afsluttende kommentar

Vi er klar over at vores høringsvar er langt og detaljeret. Det peger på afgørende tekniske misforståelser i lovforslaget, og hvordan disse kan få vidtrækkende samfundsmæssig betydning, hvis de ikke korrigeres. Vi håber, at vores bemærkninger vil kunne bidrage til en konstruktiv videre proces og til fremsættelse af et revideret lovforslag, som kan understøtte hurtig og effektiv grøn og omstilling af varmesektoren i både byer og landdistrikter.

På vegne af Termonet Danmark

Søren Skjold Andersen, bestyrelsesformand

⁵ <https://afg.forsyningstilsynet.dk/h/42c520c9-70bc-4643-93f3-3f63bb755d28/a73124ce73684f06ab02816e98835761>